

Bryssel 14.9.2016
COM(2016) 597 final

2016/0276 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) 2015/1017 muuttamisesta Euroopan strategisten investointien rahaston voimassaoloajan pidentämisen osalta sekä kyseistä rahastoa ja Euroopan investointineuvontakeskusta koskevien teknisten parannusten tekemiseksi

{SWD(2016) 297 final}
{SWD(2016) 298 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Sen jälkeen, kun Euroopan investointiohjelma esiteltiin marraskuussa 2014, edellytykset investointien lisäämiselle ovat parantuneet, ja luottamus EU:n talouteen ja kasvuun on palaamassa. Unionin talouden lievä elpyminen jatkuu nyt neljättä vuotta, ja BKT kasvoi 2 prosenttia vuonna 2015. Investointiohjelman mukaisesti aloitetut kattavat toimet ovat jo tuottamassa konkreettisia tuloksia huolimatta siitä, että suurten investointihankkeiden makrotaloudelliset vaikutukset eivät näy välittömästi. Investointien odotetaan kasvavan vähitellen vuosina 2016 ja 2017, vaikka ne jäävätkin alle pitkän aikavälin tason.

Komissio antoi 1. kesäkuuta 2016 tiedonannon ”Euroopassa investoidaan taas – Tilannekatsaus Euroopan investointiohjelmaan ja seuraavat toimet”¹. Siinä esitellään Euroopan investointiohjelmalla tähän mennessä saavutettuja tuloksia ja suunnitelmia seuraaviksi vaiheiksi, joita ovat esimerkiksi Euroopan strategisen investointien rahaston, jäljempänä ’ESIR-rahaston’, voimassaoloajan jatkaminen alkuperäistä kolmen vuoden kautta pidemmäksi ajaksi, pk-yrityksikkunan laajentaminen nykyisten puitteiden mukaisesti ja Euroopan investointineuvontakeskuksen kehittäminen. Eurooppa-neuvosto totesi 28. kesäkuuta 2016, että ”Euroopan investointiohjelma, erityisesti Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR), on jo tuottanut konkreettisia tuloksia ja on merkittävä toimi, jonka avulla saadaan liikkeelle yksityisiä investointeja hyödyntäen samalla järkevästi niukkoja budjettivaroja. Komissio aikoo esittää pian ESIRin tulevaisuutta koskevia ehdotuksia, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi käsiteltävä kiireellisesti”.

ESIR-rahasto perustettiin aluksi kolmivuotiskaudeksi, ja sen tavoitteena oli aikaansaada vähintään 315 miljardin euron investoinnit. ESIR-rahaston menestyksen innoittamana komissio aikoo kaksinkertaistaa niin rahaston voimassaoloajan kuin sen rahoituskapasiteetinkin. Tässä ehdotuksessa esitettävä laajennus kattaa nykyisen monivuotisen rahoituskehiksen voimassaoloajan ja päämääränä on aikaansaada yhteensä vähintään 500 miljardin euron investoinnit vuoteen 2020 mennessä. Ehdotus on linjassa komission samaan aikaan varainhoitoasetukseen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ehdottamien tarkistusten kanssa, joilla tähdätään vahvan kehiksen luomiseen unionin rahoitusvastuiden hallinnointia varten. Jotta ESIR-rahaston toimintakapasiteettia voidaan lisätä entisestään ja saavuttaa tavoitteena oleva investointien määrän kaksinkertaistaminen, komissio kehottaa myös jäsenvaltioita osallistumaan rahoitukseen ensisijaisen tärkeänä asiana. Jotta ESIR-rahaston toimintakapasiteettia voidaan entisestään parantaa komissio on tänään antanut ehdotuksen, jolla helpotetaan rahoitusosuuksien suorittamista ESIR-rahaston riskinkantokyvyn tasolla, sillä jäsenvaltiot voivat siirtää rahoitusta niille yhteisen täytäntöönpanon puitteissa osoitetuista Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, jäljempänä ’ERI-rahastot’, varoista.

Vuoden 2020 jälkeisen ajan osalta komissio aikoo esittää tarvittavat ehdotukset, joilla varmistetaan, että strategiset investoinnit pysyvät kestävällä tasolla.

ESIR-rahasto, jonka komission strateginen investointiyhteistyökumppani Euroopan investointipankkiryhmä, jäljempänä ’EIP-ryhmä’, käynnisti vuosi sitten ja jota se rahoittaa osittain, etenee vakaasti kohti tavoitettaan, joka on vähintään 315 miljardin euron

¹ COM(2016) 359 final.

lisäinvestoinnit reaalityaloudessa vuoden 2018 puoliväliin mennessä. Samalla se pyrkii maksimoimaan yksityisen sektorin osallistumisen rahoitukseen. Markkinoiden vastaanottokyky on ollut erityisen nopea pk-yrityksikkunassa, jossa ESIR-rahaston tulokset ovat ylittäneet selvästi odotukset. Jotta varmistetaan, että pk-yritysten rahoittamiseen on edelleen käytettävissä riittävästi ESIR-rahaston tukea, heinäkuussa 2016 pk-yrityksikkunaa korotettiin 500 miljoonalla eurolla asetuksen (EU) 2015/1017 mukaisissa nykyisissä puitteissa. EIP-ryhmän heinäkuuhun 2016 mennessä ESIR-rahastosta rahoitettavaksi hyväksymien hankkeiden odotetaan tuottavan yhteensä 115,7 miljardin euron kokonaisinvestoinnit 26 jäsenvaltiossa ja tarjoavan tukea noin 200 000 pk-yritykselle. Näin edistetään Euroopan tulevaa työllisyyttä, myös nuorten työllisyyttä, kasvua ja kilpailukykyä. Myös Euroopan investointineuvontakeskuksen, jäljempänä 'investointineuvontakeskus', ja Euroopan investointihankeportaalin, jäljempänä 'investointihankeportaali', toiminta on alkanut positiivisesti. Investointineuvontakeskus on jo käsitellyt noin 230 hakemusta 27 jäsenvaltiosta. Investointihankeportaali aloitti toimintansa 1. kesäkuuta 2016 ja on jo julkistanut yli 100 investointihanketta. Näin investointimahdollisuudet ovat välittömästi hyödynnettävissä kaikkialla Euroopassa.

Komission tavoitteena on parantaa Euroopan investointiympäristöä ja se onkin osana toimiaan esittänyt useita aloitteita, joilla tuetaan investointeja ja edistetään reaalityalouden rahoitusta. Näitä aloitteita ovat muun muassa vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten pääomavaatimusten keventäminen infrastruktuuri-investointien yhteydessä ja valtiontukisääntöjen soveltamista koskeva käytännön ohjeistus, kun julkista rahoitusta annetaan infrastruktuurin rakentamiseen. Lisäksi energiaunionia, pääomamarkkinaunionia, sisämarkkinoita ja digitaalisia sisämarkkinoita koskevat strategiat sekä kiertotalouspaketti sisältävät kaikki erityistoimenpiteitä, joilla poistetaan käytännön esteitä ja parannetaan edelleen investointiympäristöä. Tämä edellyttää, että kyseiset strategiat pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön. Esimerkiksi tulevilla ehdotuksilla, jotka koskevat sähkön sisämarkkinoita, uusiutuvia energialähteitä ja energiaunionin hallintoa, lisätään sääntelyn pitkän aikavälin selkeyttä ja vakautta energia-alan investointeja helpottavalla tavalla. Tässä yhteydessä komissio toteaa, että EIP:stä on tullut maailmanlaajuinen markkinajohtaja kestävien hankkeiden rahoittamiseen tähtäävien vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskussa. Pääomamarkkinaunioni auttaa poistamaan investointien taloudellisia esteitä, sisämarkkinastrategia edistää tehokkaampien julkisten hankintojen markkinoiden luomista ja digitaalisten sisämarkkinoiden strategia parantaa sääntelyvarmuutta digitaalityalalla.

ESIR-rahaston rahoituksesta huolimatta jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat uudistukset talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä havaittujen investointien esteiden poistamiseksi, esimerkiksi maksukyvyttömyysmenettelyjen, julkisten hankintojen, oikeuslaitoksen, julkishallinnon tehokkuuden ja alakohtaisten säädösten osalta. Komissio on jo antanut useita maakohtaisia suosituksia, jotka koskevat uudistuksia investointien alalla. Nämä uudistukset ovat välttämättömiä, jotta investointien taso voidaan säilyttää nykyisellään ja nostaa sitä jäsenvaltioissa.

Tämä investointiohjelman aikaansaama positiivinen muutosvauhti olisi säilytettävä ja toimia jatkettava, jotta investoinnit voidaan palauttaa pitkän aikavälin kestäväan trendikasvuun. Investointiohjelman mekanismit toimivat ja niitä olisi vahvistettava, jotta yksityiset investoinnit jatkuvat Euroopan tulevaisuuden kannalta tärkeillä aloilla ja niillä osa-alueilla, joilla yhä esiintyy markkinoiden toimintapuuotteita tai epätyydyttäviä investointitilanteita. ESIR-rahaston tavoitteena on edelleen tukea investointeja, joita ei olisi voitu toteuttaa samassa ajassa tai samassa laajuudessa EIP:n, EIR:n tai unionin nykyisillä rahoitusvälineillä ilman ESIR-rahaston tukea.

Ensimmäisen investointikauden tavoin yksityisiä investointeja olisi houkuteltava mahdollisimman paljon, ja pk-yritykset ovat tämän ehdotuksen mukaisen tuen keskeisiä edunsaajia. Erityistä huomiota kiinnitetään hankkeisiin, jotka edistävät COP21-ilmastokokouksen tavoitteiden saavuttamista. ESIR-rahaston voimassaolon pidentäminen ei ainoastaan mahdollista menestyksekkään ohjelman jatkamista, vaan sillä annetaan myös tärkeä viesti hankkeiden toteuttajille ja rohkaistaan niitä esittämään hankkeita EIP:lle.

Ehdotuksen keskeinen tekijä on ESIR-rahastosta tuettavien hankkeiden täydentävyyden lisääminen edelleen. Ehdotuksessa on selvennetty entisestään hankkeiden kelpoisuusvaatimusten yhteydessä sitä, että ESIR-rahaston mukaisilla hankkeilla puututaan epätyytyttäviin investointitilanteisiin ja markkinoiden toimintapuutteisiin. Koska rajat ylittävät infrastruktuurihankkeet, niihin liittyvät palvelut mukaan luettuina, ovat Euroopalle tärkeitä, ne on nimenomaisesti määritetty täydentävyydskriteerin täyttäväksi hankkeiksi.

ESIR-rahaston voimassaoloajan jatkamisen lisäksi ehdotus sisältää useita ESIR-rahastoa ja investointineuvontakeskusta koskevia teknisiä parannuksia, jotka perustuvat ESIR-rahaston ensimmäisen toteutusvuoden aikana saatuihin kokemuksiin.

Ehdotuksen tärkeänä tavoitteena on lisätä ESIR-rahaston hyödyntämistä vähemmän kehittyneillä alueilla ja siirtymäalueilla. Tältä osin on keskeistä helpottaa muiden unionin rahoituslähteiden – kuten ERI-rahastot, Horisontti 2020 -puiteohjelma ja Verkkojen Eurooppa -väline – yhdistämistä ESIR-rahaston tuen kanssa, ja näin edistetään myös yksityisen sektorin lisäinvestointeja. Komissio on antanut tänään myös ehdotuksen, jolla tähdätään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen yksinkertaistamiseen, jotta helpotetaan rahoituslähteiden yhdistämistä. Tässä yhteydessä olisi aiheellista sallia, että ESIR-rahaston tukea saavia toimia koskevia valvonta- ja laadunvarmistusjärjestelmiä voitaisiin käyttää täyttämään saman hankkeen muulle EU:n rahoitukselle asetetut vastaavat vaatimukset. Näin voidaan yksinkertaistaa menettelyjä ja lisätä tehokkuutta.

Euroopan vähemmän kehittyneiden alueiden ja siirtymäalueiden tukemista kehitetään nimenomaisella viittauksella kaikkiin toimialoihin, jotka eivät muuten kuuluisi yleisten tavoitteiden piiriin. Lisäksi ESIR-rahastosta tuettavat moottoritieinvestoinnit, joita tulisi yleensä välttää, sallittaisiin tietyin edellytyksin koheesiomaissa.

Komissio ehdottaa myös, että ESIR-rahaston rahoitusta kohdennetaan paremmin ilmastonmuutokseen liittyviin EU:n poliittisiin painopisteisiin esimerkiksi siten, että asetetaan ilmastoystävällisiä hankkeita koskeva vähimmäistavoite ja rajataan moottoriteiden tuet vain sellaisiin hankkeisiin, joihin liittyy yksityisiä investointeja koheesiomaissa, tai rajat ylittäviin liikennehankkeisiin, joihin osallistuu vähintään yksi koheesiomaa. Lisäksi komissio katsoo, että on tärkeää käyttää osa unionin talousarviosta, kuten Verkkojen Eurooppa -välineen mukaisesti saatavilla olevia varoja, avustuksina, joita yhdistetään ESIR-rahaston tuen kanssa. Avustusten ja ESIR-rahaston yhdistetyllä käytöllä autetaan hankkeita saavuttamaan taloudellinen ja rahoituksellinen toteutuskelpoisuus. Näin parannetaan unionin varainkäytöllä aikaansaattua lisäarvoa houkuttelemalla lisärahoitusta yksityisiltä investoijilta. Kun lisäksi otetaan huomioon puolustusalan investointien merkittävät taloudelliset kerrannaisvaikutukset spin-off -yritysten perustamiseen ja teknologian siirtoon muilla aloilla, samoin kuin työllisyysvaikutukset, olisi aiheellista pohtia myös puolustusalaan liittyvien investointihankkeiden sisällyttämistä ESIR-rahaston rahoituksen piiriin ja harkita näin ollen EIP:n lainanantopolitiikan kelpoisuusehtojen muuttamista vastaavasti.

Investointineuvontakeskuksen osalta ehdotuksessa esitetään tarkemmin kohdennettua teknistä apua hankkeille, joihin osallistuu useita jäsenvaltioita, ja hankkeille, joilla edistetään COP21-kokouksen tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi ehdotetaan muista unionin rahoituslähteistä (kuten Euroopan rakenne- ja investointirahastot (ERI-rahastot), Horisontti 2020 -puiteohjelma

ja Verkkojen Eurooppa -väline), saatavan rahoituksen yhdistämistä ESIR-rahaston kanssa. Tämä tuki painottuu tarpeisiin, joita ei ole katettu riittävällä tavalla nykyisillä järjestelyillä.

Lisäksi ehdotuksessa esitetään, että investointineuvontakeskuksen olisi aktiivisesti edistettävä ESIR-rahaston alakohtaista ja maantieteellistä monipuolistamista koskevaa tavoitetta siten, että tarvittaessa tuetaan EIP:tä hankkeiden kehittämisessä.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Komissio esitti 26. marraskuuta 2014 Euroopan investointiohjelman. Se on kattava strategia, jolla puututaan Euroopan investointivajeeseen, joka syntyi talous- ja rahoituskriisin seurauksena. ESIR-rahaston laajentamista koskeva ehdotus on täysin linjassa tällä politiikan alalla nykyisin voimassa olevien säännösten kanssa, erityisesti ERI-rahastoja ja muita jäsenvaltioiden infrastruktuuri-investointeihin kohdistuvia unionin rahoituslähteitä koskevien säännösten kanssa. Näiden varojen yhdistäminen ESIR-rahoitukseen on mahdollista, ja komissio ehdottaa lainsäädäntöön muutoksia, joilla helpotetaan edelleen tällaista yhdistämistä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus noudattaa ja edistää EU:n keskeisiä poliittisia painopisteitä, kuten vuosien 2020, 2030 ja 2050 ilmasto- ja energiapolitiikan puitteita, mukaan lukien energiaunioni ja Pariisin ilmastokokouksessa (COP21) annetut sitoumukset, kiertotalouspaketti, Eurooppa 2020 -strategia, digitaaliset sisämarkkinat, pääomamarkkinaunioni, sisämarkkinastrategia, yhtenäinen Euroopan liikennealue, uuden osaamisen ohjelma Euroopalle ja muut EU:n pitkän aikavälin strategiset painopisteet.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tämän ehdotuksen oikeusperustana ovat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 172 ja 173 artikla, 175 artiklan kolmas kohta ja 182 artiklan 1 kohta. Tässä ehdotuksessa esitetään oikeudellinen kehys, joka on tarpeen ESIR-rahaston voimassaolon jatkamiseksi nykyisen monivuotisen rahoituskehysten loppuun asti, ja investointineuvontakeskusta koskevia teknisiä muutoksia.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotetun toimen tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Koska jäsenvaltioilla on erilaiset finanssipoliittiset toimintamahdollisuudet, nämä tavoitteet voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Toteuttamalla toimia EU:n tasolla saadaan mittakaavaetuja, kun unionin budjettivarojen käyttö yhdistetään EIP-ryhmän rahoitukseen. Näin lisätään yksityisiä investointeja kaikkialla EU:ssa ja varmistetaan, että EU:n toimielinten asiantuntemusta ja tietämystä hyödynnetään tässä yhteydessä parhaalla mahdollisella tavalla. Tämän vuoksi kerrannaisvaikutuksia ja konkreettisia vaikutuksia saadaan aikaan merkittävästi enemmän kuin jos investointialoitteen toteuttajana olisi yksi jäsenvaltio tai jäsenvaltioiden ryhmä. Unionin sisämarkkinat ja maa- tai alakohtaisten hankekiintiöiden puuttuminen lisäävät hankkeiden houkuttelevuutta sijoituskohteina ja vähentävät niihin liittyvää kokonaisriskiä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotuksen tarkoituksena on edelleen parantaa Euroopan pitkän aikavälin kasvunäkymiä hankkimalla yksityistä rahoitusta strategiaan investointeihin, kun julkisia varoja on niukasti käytettävissä. Ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. INTRESSITAHOJEN KUULEMISET JA ARVIOINNIT

Puheenjohtaja Juncker esitteli investointiohjelman Euroopan parlamentille 26. marraskuuta 2014. Eurooppa-neuvosto hyväksyi suunnitelman kokonaisuudessaan joulukuussa 2014 ja kehotti toteuttamaan sen nopeasti. EIP-ryhmä vastasi Eurooppa-neuvoston pyyntöön aloittamalla ohjelman mukaiset investointitoimet tammikuussa 2015. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät tarvittavat lainsäädäntöpuitteet (asetus (EU) 2015/1017) poikkeuksellisen nopeasti kesäkuussa 2015. Komissio antoi 1. kesäkuuta 2016 tiedonannon ”Euroopassa investoidaan taas – Tilannekatsaus Euroopan investointiohjelmaan ja seuraavat toimet”. Siinä esitellään Euroopan investointiohjelmalla tähän mennessä saavutettuja tuloksia ja suunnitelmia seuraaviksi vaiheiksi, mukaan lukien ESIR-rahaston voimassaoloajan jatkaminen alkuperäistä kolmen vuoden kautta pidemmäksi ajaksi, pk-yrityssikkunan laajentaminen nykyisten puitteiden mukaisesti ja Euroopan investointineuvontakeskuksen kehittäminen. Eurooppa-neuvosto totesi 28. kesäkuuta 2016, että ”[...] Euroopan strategisten investointien rahasto on jo tuottanut konkreettisia tuloksia [...]”, ja pyysi Euroopan parlamenttia ja neuvostoa tarkastelemaan komission ehdotuksia rahaston tulevaisuudesta ”kiireellisesti”.

Komissio on tukeutunut tämän ehdotuksen valmistelussa keskusteluihin, joita on säännöllisesti käyty Eurooppa-neuvostossa, Euroopan parlamentissa ja ministerineuvostossa. Ehdotuksesta on keskusteltu myös EIP-ryhmän kanssa sekä julkisen ja yksityisen sektorin edustajien ja valtioista riippumattomien järjestöjen edustajien kanssa. Sidosryhmätapaaminen järjestettiin 7. syyskuuta 2016.

Sidosryhmät ovat korostaneet tiukkojen laatukriteerien tärkeyttä ja suurempaa avoimuutta EU:n takauksella tuettavien hankkeiden valinnassa, erityisesti täydentävyysvaatimuksen osalta. Lisäksi toivottiin ESIR-rahaston laajempaa maantieteellistä ja alakohtaista kattavuutta ja erityisen huomion kiinnittämistä hankkeisiin, jotka edistävät COP21-kokouksen tavoitteita, ja hankkeisiin, joihin liittyy infrastruktuuri-investointeja useissa jäsenvaltioissa. Sidosryhmät myös pyysivät investointineuvontakeskusta osallistumaan aktiivisemmin tiettyihin osa-alueisiin sekä yleisempiä valmiuksia edistää tarvittaessa hankkeiden kehittämistä. Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon saatu palaute.

Komissio on lisäksi saanut ESIR-rahaston voimassaolon jatkamisen kannalta tärkeää lisätietoa EU:n takauksen käytöstä ja takuurahaston toiminnasta laatimansa asetuksen (EU) 2015/1017 18 artiklan 2 kohdassa edellytetyn arvioinnin perusteella.

Tämän sisäisen arvioinnin lisäksi asetuksen (EU) 2015/1017 soveltamisesta on parhaillaan käynnissä ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemä riippumaton arviointi. Arvioinnin on määrä valmistua marraskuussa, jotta sen tuloksia voitaisiin hyödyntää lainsäädännöstä käytävissä keskusteluissa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

ESIR-rahastoa varten myönnettävää EU:n takausta korotetaan 16 miljardista eurosta 26 miljardiin euroon. Tästä 26 miljardista eurosta enintään 16 miljardia euroa on saatavilla ennen 6. heinäkuuta 2018 esitettäviä takausvaateita varten. Tämän ehdotuksen yhteydessä esitettävän, asetuksen (EU) 2015/1017 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun arvioinnin

mukaisesti EU:n takuurahaston rahoittaminen saatetaan 35 prosenttiin yhteenlasketuista unionin takausvelvoitteista vuoteen 2020 mennessä. Jotta 26 miljardin euron takaus voidaan tarjota koko investointijakson ajan, takuurahastoa olisi samalla korotettava 1,1 miljardilla eurolla eli yhteensä 9,1 miljardiin euroon.

Takuurahastoon suoritettavat maksut ovat 500 miljoonaa euroa vuonna 2016, 2,3 miljardia euroa vuonna 2017, 1,6 miljardia euroa vuonna 2018, 1,4 miljardia euroa vuonna 2019, 2,0 miljardia euroa vuonna 2020, 450 miljoonaa euroa vuonna 2021 ja 400 miljoonaa euroa vuonna 2022. Maksusitoumusmäärärahat ovat 1,35 miljardia euroa vuonna 2015, 2,104 miljardia euroa vuonna 2016, 2,641 miljardia euroa vuonna 2017, 2,010 miljardia euroa vuonna 2018, 167 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 378 miljoonaa euroa vuonna 2020. Takuurahaston vähittäisestä rahoittamisesta ei pitäisi ensimmäisinä vuosina aiheutua EU:n talousarvioon kohdistuvia riskejä, sillä tapauksia, joissa takuuseen vedotaan tappioiden seurauksena, syntyy mahdollisesti vasta ajan myötä. Mahdollisuuksia ehdottaa tarvittaessa poikkeuksellisia toimenpiteitä on lisätty.

EIP:n ESIR-toimien kustannukset veloitetaan kyseisten toimien edunsaajilta EIP:n nykyisiin toimiinsa soveltaman käytännön mukaisesti. Kyseisistä toimista ja EU:n takuurahaston varojen sijoittamisesta odotetaan saatavan nettotuloa, jonka arvioidaan tällä hetkellä olevan 450 miljoonaa euroa, ja se käytetään takuurahaston rahoittamiseen. Tämän ehdotuksen edellyttämät toimintamäärärahat katetaan kokonaisuudessaan vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa. Otsakkeen 1 a sisällä kohdennetaan uudelleen 500 miljoonaa euroa Verkkojen Eurooppa -välineen varoista ja 150 miljoonaa euroa rahoitetaan kohdentamattomasta liikkumavarasta.

Verkkojen Eurooppa -välineen varojen kohdentaminen uudelleen edellyttää muutosta asetuksen (EU) No 1316/2013 5 artiklaan. Muutosehdotukset sisältyvät tämän ehdotuksen 2 artiklaan.

Kyseisessä 5 artiklassa säädettyjä liikennealan määrärahoja olisi vähennettävä 155 miljoonaa euroa ja energia-alan määrärahoja 345 miljoonaa euroa.

Lainsäädännön johdonmukaisuuden vuoksi tämä 2 artiklan mukainen muutos sisältää myös televiestintäalan määrärahojen lisäämisen 50 miljoonalla eurolla, joka sisältyy komission ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, jolla muutetaan asetuksia (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 paikallisyhteisöjen internetyhteyksien kehittämiseksi².

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Asetuksessa (EU) 2015/1017 on säädetty asianmukaiset seuranta-, arviointi- ja raportointivaatimukset. Tässä ehdotuksessa mukautetaan arviointia ja raportointia, jotta voidaan ottaa huomioon investointikauden pidentyminen.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Tämä ehdotus asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta sisältää seuraavat pääkohdat:

a) Rahoitus

- ESIR-rahaston voimassaoloaikaa jatketaan nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen loppuun asti, eli 31. joulukuuta 2020, jotta koko

² COM(2016)589 final.

investointikauden osalta saavutettaisiin tavoitteena olevat vähintään 500 miljardin euron yksityiset ja julkiset investoinnit.

- EU:n takausta korotetaan 26 miljardiin euroon. Tästä summasta enintään 16 miljardia euroa on saatavilla ennen 6. heinäkuuta 2018 esitettäviä takausvaateita varten.
- EU:n takurahaston tavoitetasoa mukautetaan 35 prosenttiin yhteenlasketuista EU:n takausvelvoitteista.
- EIP:n rahoitusosuutta korotetaan 5 miljardista eurosta 7,5 miljardiin euroon koko investointikaudeksi. Tämä korotus ja EIP:n rahoitusosuuden jakautuminen infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan ja pk-yritysten ikkunan välillä edellyttää EIP:n asianomaisten päätöksentekojen hyväksyntää.
- Unionin yleisestä talousarviosta osoitetaan uusi rahoitusosuus EU:n takurahastoon koko investointikauden aikana tehtäviä investointeja varten siten, että siirretään 500 miljoonaa euroa Verkkojen Eurooppa -välineen käytettävissä olevista määrärahoista ja 150 miljoonaa euroa kohdentamattomasta liikkumavarasta.
- Arvioitu noin 450 miljoonan euron positiivinen nettotulo, joka saadaan edunsaajilta perityistä maksuista ja takurahaston varojen sijoittamisesta, käytetään takurahaston rahoittamiseen.

b) Hallinnointi ja hankkeiden valinta

- Täydentävyyttä parannetaan siten, että ESIR-rahaston mukaisilla toimilla on hankkeiden kelpoisuusvaatimusten perusteella puututtava selvästi määritelyihin markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätyydyttäviin investointitilanteisiin. Ehdotus sisältää myös täydentävyyden yksityiskohtaisemman määritelmän ja infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunaan kuuluvien hankkeiden, jotka yhdistävät kaksi jäsenvaltiota tai useampia, katsotaan täyttävän täydentävyyksivaatimuksen niiden vaikeuden vuoksi ja koska ne tuottavat merkittävää lisäarvoa unionin tasolla.
- Lisää huomiota kiinnitetään hankkeisiin, jotka edistävät Pariisin ilmastokokouksessa (COP21) asetettujen unionin kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamista. Rahoitusta kohdennetaan entistä enemmän myös energiaverkkojen yhteenliittämistä koskeviin ensisijaisiin hankkeisiin ja energiatehokkuushankkeisiin. Lisäksi ehdotuksessa esitetään, että olisi vältettävä myöntämästä ESIR-rahaston tukea moottoriteitä varten, jollei sitä tarvita tukemaan yksityisen sektorin liikenneinvestointeja koheesiomaissa tai rajat ylittäviä hankkeita, joihin osallistuu vähintään yksi koheesiomaa. Ehdotuksessa säädetään myös maatalouden, kalastuksen ja vesiviljelyn nimenomaisesta sisällyttämisestä yleisiin tavoitteisiin, jotka ovat tukikelpoisia. Suurempi osuus rahoituksesta kohdennetaan pk-yrityksiin, koska pk-yritysten rahoituksen kysyntä ESIR-rahastosta on markkinoilla poikkeuksellisen suurta: 40 prosentin lisäys ESIR-rahaston riskinkantokykyyn olisi kohdistettava lisäämään pk-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta.
- Avoimuutta lisätään asettamalla investointikomitealle velvollisuus selittää päätöksissään, jotka julkaistaan ja annetaan saataville, ne syyt, joiden perusteella se katsoo, että tietylle toimelle olisi myönnettävä EU:n takaus, ja julkaisemalla indikaattoreiden tulostaulu, kun EU:n takauksen piiriin kuuluva sopimus allekirjoitetaan. Ehdotus sisältää myös EIP:lle ja EIR:lle asetettavan

velvollisuuden tiedottaa lopullisille edunsaajille, myös pk-yrityksille, ESIR-rahaston tuen olemassaolosta.

- Verotusalan hyvän hallintotavan periaatteiden noudattamiseen liittyviä säännöksiä mukautetaan ja vahvistetaan, jotta voidaan huomioida politiikan viimeaikainen kehitys tällä alalla.
- Vähäisiä teknisiä selvennyksiä on tehty i) komission ja EIP:n välisen ESIR-rahaston hoitamista, EU:n takauksen myöntämistä ja sen piiriin kuuluvia välineitä koskevan sopimuksen sisältöön, erityisesti huonommassa etuoikeusasemassa olevien rahoitusjärjestelyjen osalta, ja ii) valuuttakurssivaihteluista aiheutuvien tappioiden kattamiseen tietyissä tilanteissa.

c) Euroopan investointineuvontakeskus

- Tarkemmin kohdennettua teknistä apua tarjotaan hankkeille, joihin osallistuu useita jäsenvaltioita, COP21-kokouksen tavoitteiden saavuttamista edistäville hankkeille, digitaalisille infrastruktuureille ja muista unionin rahoituslähteistä saatavien varojen yhdistämiselle ESIR-rahaston rahoituksen kanssa. Tämä tuki painottuu tarpeisiin, joita ei ole katettu riittävällä tavalla nykyisillä järjestelyillä. Lisäksi ehdotuksessa esitetään, että investointineuvontakeskuksen olisi aktiivisesti edistettävä ESIR-rahaston alakohtaista ja maantieteellistä monipuolistamista koskevaa tavoitetta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) 2015/1017 muuttamisesta Euroopan strategisten investointien rahaston voimassaoloajan pidentämisen osalta sekä kyseistä rahastoa ja Euroopan investointineuvontakeskusta koskevien teknisten parannusten tekemiseksi

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 172 ja 173 artiklan, 175 artiklan kolmannen kohdan ja 182 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sen jälkeen, kun Euroopan investointiohjelma esitettiin marraskuussa 2014³, edellytykset investointien lisäämiselle ovat parantuneet, ja luottamus EU:n talouteen ja kasvuun on palaamassa. Unionin talouden lievä elpyminen jatkuu nyt neljättä vuotta, ja bruttokansantuote kasvoi 2 prosenttia vuonna 2015. Investointiohjelman mukaisesti aloitetut kattavat toimet ovat jo tuottamassa konkreettisia tuloksia huolimatta siitä, että suurten investointihankkeiden makrotaloudelliset vaikutukset eivät näy välittömästi. Investointien odotetaan kasvavan vähitellen vuosina 2016 ja 2017, vaikka ne jäävätkin alle pitkän aikavälin tason.
- (2) Tämä positiivinen muutosvauhti olisi säilytettävä ja toimia jatkettava, jotta investoinnit voidaan palauttaa pitkän aikavälin kestävään trendikasvuun. Investointiohjelman mekanismit toimivat ja niitä olisi vahvistettava, jotta yksityiset investoinnit jatkuvat Euroopan tulevaisuuden kannalta tärkeillä aloilla ja niillä osa-alueilla, joilla yhä esiintyy markkinoiden toimintapuutteita tai epätydyttäviä investointitilanteita.
- (3) Komissio antoi 1 päivänä kesäkuuta 2016 tiedonannon ”Euroopassa investoidaan taas – Tilannekatsaus Euroopan investointiohjelmaan ja seuraavat toimet”. Siinä esitellään Euroopan investointiohjelmalla tähän mennessä saavutettuja tuloksia ja suunnitelmia seuraaviksi vaiheiksi, joita ovat esimerkiksi Euroopan strategisen investointien rahaston, jäljempänä ’ESIR-rahaston’, voimassaoloajan jatkaminen alkuperäistä kolmen vuoden kautta pidemmäksi ajaksi, pk-yrityksikkunan laajentaminen nykyisten puitteiden mukaisesti ja Euroopan investointineuvontakeskuksen kehittäminen.

³ COM(2014) 903 final.

- (4) ESIR-rahasto, jonka EIP-ryhmä perusti vuosi sitten ja jota se rahoittaa osittain, etenee vakaasti kohti tavoitettaan, joka on vähintään 315 miljardin euron lisäinvestoinnit reaalityoudessa vuoden 2018 puoliväliin mennessä. Markkinoiden vastaanottokyky on ollut erityisen nopea pk-yrityksissä, jossa ESIR-rahaston toteuttamisvauhti on ylittänyt kaikki odotukset. Heinäkuussa 2016 pk-yrityksien määrää korotettiin siis 500 miljoonalla eurolla asetuksen (EU) 2015/1017 mukaisissa nykyisissä puitteissa. Suurempi osuus rahoituksesta kohdennetaan pk-yrityksiin, koska pk-yritysten rahoituksen kysyntä ESIR-rahastosta on markkinoilla poikkeuksellisen suurta: ESIR-rahaston riskinkantokyvyn lisäyksestä 40 prosenttia olisi kohdistettava parantamaan pk-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta.
- (5) Eurooppa-neuvosto totesi 28 päivänä kesäkuuta 2016, että ”Euroopan investointiohjelma, erityisesti Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR), on jo tuottanut konkreettisia tuloksia ja on merkittävä toimi, jonka avulla saadaan liikkeelle yksityisiä investointeja hyödyntäen samalla järkevästi niukkoja budjettivaroja. Komissio aikoo esittää pian ESIRin tulevaisuutta koskevia ehdotuksia, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi käsiteltävä kiireellisesti”.
- (6) ESIR-rahasto perustettiin aluksi kolmivuotiskaudeksi, ja sen tavoitteena oli aikaansaada vähintään 315 miljardin euron investoinnit. ESIR-rahaston menestyksen innoittamana komissio aikoo kaksinkertaistaa niin rahaston voimassaoloajan kuin sen rahoituskapasiteetinkin. Laajennus kattaa nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen voimassaoloajan ja päämääränä on aikaansaada yhteensä vähintään 500 miljardin euron investoinnit vuoteen 2020 mennessä. Jotta ESIR-rahaston rahoituskapasiteettia voidaan lisätä entisestään ja saavuttaa tavoitteena oleva investointien määrän kaksinkertaistaminen, myös jäsenvaltioiden pitäisi osallistua rahoitukseen ensisijaisen tärkeänä asiana.
- (7) Vuoden 2020 jälkeisen ajan osalta komissio aikoo esittää tarvittavat ehdotukset, joilla varmistetaan, että strategiset investoinnit pysyvät kestävällä tasolla.
- (8) Vahvistetun ESIR-rahaston olisi puututtava jäljellä oleviin markkinoiden toimintapuutteisiin ja epätyydyttäviin investointitilanteisiin ja jatkettava täydentävyysperiaatteen pohjalta yksityisen sektorin rahoituksen ohjaamista investointeihin, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan tulevalle työllisyydelle – myös nuorten työllisyydelle –, kasvulle ja kilpailukyvyille. Näihin kuuluvat investoinnit energia-, ympäristö- ja ilmastotoimiin, sosiaaliseen ja inhimilliseen pääomaan ja niihin liittyvään infrastruktuuriin, terveydenhuoltoon, tutkimukseen ja innovointiin, rajat ylittävään ja kestävään liikenteeseen sekä digitaaliseen muutokseen. Erityisesti olisi vahvistettava ESIR-rahastosta tuettuja toimia, joilla tähdätään Pariisin ilmastokokouksessa (COP21) asetettujen unionin kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseen. Rahoitusta olisi kohdennettava entistä enemmän myös energiaverkkojen yhteenliittämistä koskeviin ensisijaisiin hankkeisiin ja energiatehokkuushankkeisiin. Lisäksi olisi vältettävä myöntämästä ESIR-rahaston tukea moottoriteitä varten, jollei sitä tarvita tukemaan yksityisen sektorin investointeja liikenteeseen koheesiomaissa tai rajat ylittäviin liikennehankkeisiin, joihin osallistuu vähintään yksi koheesiomaa. Vaikka maatalous-, kalastus- ja vesiviljelyalan hankkeet ovatkin jo tukikelpoisia, olisi selkeyden vuoksi nimenomaisesti säädettävä, että tällaiset hankkeet kuuluvat yleisiin tavoitteisiin, jotka täyttävät ESIR-rahaston tukikelpoisuusvaatimukset.
- (9) Täydentävyyttä, joka on ESIR-rahaston keskeinen periaate, olisi korostettava enemmän hankkeiden valinnassa. Toimien tulisi kuulua ESIR-tuen piiriin vain silloin,

kun niillä korjataan selkeästi määritettyjä markkinoiden toimintapuutteita tai epätyydyttäviä investointitilanteita. Infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan mukaiset infrastruktuuritoimet, jotka yhdistävät kaksi jäsenvaltiota tai useampia, myös sähköinen infrastruktuuri, olisi katsottava täydentävyyssperiaatteen mukaisiksi niiden vaikeuden vuoksi ja koska ne tuottavat merkittävää lisäarvoa unionille.

- (10) Olisi kannustettava toimia, joissa tukimuodot, joita ei tarvitse maksaa takaisin, ja/tai unionin talousarvioon perustuvat rahoitusvälineet, kuten Verkkojen Eurooppa -välineen mukainen rahoitus, yhdistetään EIP-ryhmän rahoituksen kanssa, mukaan lukien ESIR-rahaston mukainen EIP:n rahoitus, sekä muilta sijoittajilta saadun rahoituksen kanssa, koska niillä voidaan tehostaa ESIR-rahaston toimintaa. Yhdistämisen tarkoituksena on parantaa unionin varainkäytöllä aikaansaattua lisäarvoa houkuttelemalla lisärahoitusta yksityisiltä sijoittajilta ja varmistaa, että tuetut toimet ovat taloudellisesti ja rahoituksellisesti toteutuskelpoisia.
- (11) Jotta voidaan lisätä ESIR-rahaston käyttöä vähemmän kehittyneillä alueilla ja siirtymäalueilla, ESIR-rahaston tuen piiriin kuuluvien yleisten tavoitteiden soveltamisalaa olisi laajennettava.
- (12) Jotta ESIR-rahastosta voitaisiin tukea investointeja, unionin olisi myönnettävä koko investointikaudelle unionin takaus, jäljempänä 'EU:n takaus', jonka ei tulisi missään vaiheessa ylittää 26 000 000 000 euroa ja tästä enintään 16 000 000 000 euroa pitäisi olla käytettävissä ennen 6 päivää heinäkuuta 2018.
- (13) Odotuksena on, että kun EU:n takaus yhdistetään EIP:ltä saatavaan 7 500 000 000 euron summaan, ESIR-rahastosta myönnetyllä tuella saadaan aikaan 100 000 000 000 euron arvosta EIP:n ja EIR:n lisäinvestointeja. ESIR-rahaston tukeman 100 000 000 000 euron odotetaan tuottavan vähintään 500 000 000 000 euron lisäinvestoinnit reaalityöelouteen vuoden 2020 loppuun mennessä.
- (14) Jotta unionin talousarviosta voitaisiin rahoittaa osittain EU:n takuurahastoon lisäinvestointeja varten osoitettava rahoitusosuuus, Verkkojen Eurooppa -välineessä käytettävissä olevia määrärahoja olisi siirrettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1316/2013⁴ mukaisesti. Lisäksi Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusvälineiden määrärahoista olisi siirrettävä 1 145 797 000 euroa kyseisen välineen avustuksia koskevaan osaan, jotta voidaan helpottaa rahoituksen yhdistämistä ESIR-rahaston tuen kanssa, tai muihin asianmukaisiin rahoitusvälineisiin, erityisesti energiatehokkuutta edistäviin välineisiin.
- (15) ESIR-rahastosta tuetuista investoinneista saatujen kokemusten perusteella takuurahaston tavoitesumma tulisi saattaa 35 prosenttiin yhteenlasketuista unionin takuuvetoitteista, joilla varmistetaan riittävä suojatase.
- (16) Koska pk-yritysten rahoituksen kysyntä ESIR-rahastosta on markkinoilla poikkeuksellisen suurta ja sen odotetaan jatkuvan, ESIR-rahaston pk-yrityksikkunaa olisi laajennettava. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä sosiaalityisiin yrityksiin, myös kehittämällä ja ottamalla käyttöön uusia välineitä.
- (17) EIP:n ja EIR:n olisi varmistettava, että lopullisille edunsaajille, myös pk-yrityksille, tiedotetaan ESIR-rahaston tuen olemassaolosta, jotta asetuksen (EU) 2015/1017 mukaisesti myönnettävä EU:n takaus tunnettaisiin paremmin.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta, EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129.

- (18) Jotta ESIR-rahaston toimien avoimuutta voidaan lisätä, investointikomitean olisi selitettävä päätöksissään, jotka julkaistaan ja annetaan helposti saataville, ne syyt, joiden perusteella se katsoo, että toimelle olisi myönnettävä EU:n takaus, ja erityistä huomiota olisi kiinnitettävä täydentävyyskriteerin noudattamiseen. Indikaattoreiden tulostaulu olisi julkistettava, kun EU:n takauksen piiriin kuuluvaa toimea koskeva sopimus allekirjoitetaan.
- (19) ESIR-rahastosta tuettujen toimien olisi noudatettava unionin verotusalan hyvän hallintotavan periaatteita.
- (20) Lisäksi on aiheellista tehdä joitakin teknisiä selvennyksiä ESIR-rahaston hoitamista ja EU:n takauksen myöntämisestä ja sen piiriin kuuluvia välineitä koskevan sopimuksen sisältöön, mukaan lukien valuuttakurssiriskin kattaminen tietyissä tilanteissa. EIP:n kanssa tehtyä sopimusta ESIR-rahaston hoitamisesta ja EU:n takauksen myöntämisestä olisi mukautettava tämän asetuksen mukaisesti.
- (21) Euroopan investointineuvontakeskusta olisi kehitettävä ja sen toiminnassa olisi keskityttävä tarpeisiin, joita ei ole täytetty riittävällä tavalla nykyjärjestelyin. Sen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisten hankkeiden valmisteluun, joihin osallistuu kaksi tai useampi jäsenvaltiota, ja hankkeisiin, jotka edistävät COP21-kokouksen tavoitteiden saavuttamista. Vaikka investointineuvontakeskuksen tavoitteena on hyödyntää olemassa olevia EIP:n ja komission neuvontapalveluja ja toimia keskitettynä hankerahoitusta koskevaa teknistä neuvontaa tarjoavana yhteyspisteenä unionissa, sen olisi myös edistettävä aktiivisesti ESIR-rahaston alakohtaista ja maantieteellistä monipuolistamista koskevan tavoitteen saavuttamista ja tarvittaessa tuettava EIP:tä hankkeiden kehittämisessä. Sen olisi myös osallistuttava aktiivisesti investointijärjestelyjen perustamiseen ja neuvottava unionin muista rahoituslähteistä saatavan rahoituksen yhdistämisessä ESIR-rahaston kanssa.
- (22) Sen vuoksi asetusta (EU) N:o 1316/2013 ja asetusta (EU) 2015/1017 olisi muutettava,
- OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetusta (EU) 2015/1017 seuraavasti:

- 1) Muutetaan 4 artiklan 2 kohta seuraavasti:
- a) Korvataan a alakohdan ii alakohta seuraavasti:
- ”ii) EIP:n ESIR-rahaston kautta tarjoaman rahoitusosuuden määrä, joka on vähintään 7 500 000 000 euroa takauksina tai käteissuorituksina, ja sen ehdot;”;
- b) Korvataan c alakohdan i alakohta seuraavasti:
- ”i) EU:n takauksen antamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt 11 artiklan mukaisesti, myös säännöt takauksen kattavuudesta, tietyn tyyppisistä välineistä muodostuvien salkkujen määrittelystä kattamisesta ja EU:n takaukseen vetoamiseen johtavista tapahtumista;”;
- 2) Korvataan 5 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:
- ”Jotta voidaan puuttua paremmin markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätyydyttäviin investointitilanteisiin, ESIR-rahastosta tuettavien EIP:n erityistoimien ominaisuuksina on yleensä oltava esimerkiksi huonompi etuoikeusasema, osallistuminen riskinjakovälineisiin, rajat ylittävät ominaisuudet ja

altistuminen erityisriskeille tai muut yksilöitävissä olevat tarkemmin liitteessä II kuvaillut seikat.

ESIR-rahastosta voidaan tukea myös EIP:n hankkeita, joihin liittyvä riski on alempi kuin EIP:n erityistoimiin liittyvä vähimmäisriski, jos EU:n takauksen käyttö on tarpeen tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa määritellyn täydentävyyden varmistamiseksi.

Myös sellaisia ESIR-rahastosta tuettavia hankkeita pidetään täydentävyyttä tarjoavina, jotka koostuvat fyysisestä infrastruktuurista, joka yhdistää kaksi jäsenvaltiota tai useampia, tai fyysisen infrastruktuurin tai fyysiseen infrastruktuuriin liittyvien palvelujen laajentamisesta jäsenvaltiosta yhteen tai useampaan toiseen jäsenvaltioon.”;

3) Korvataan 6 artiklan 1 kohdan johdantokappale seuraavasti:

”ESIR-sopimuksessa on määrättävä, että ESIR-rahastosta tuetaan hankkeita, joilla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätyydyttäviin investointitilanteisiin ja jotka”;

4) Muutetaan 7 artikla seuraavasti:

a) Muutetaan 8 kohta seuraavasti:

i) Korvataan e alakohta seuraavasti:

”e) ilmastotoimet, ympäristönsuojelu ja ympäristöasioiden hallinta”;

ii) Lisätään l alakohta seuraavasti:

”l) maatalous, kalastus ja vesiviljely.”;

b) Korvataan 10 kohdan toinen virke seuraavasti:

”Kunkin investointikomitean jäsenen on ilmoitettava johtokunnalle, toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajalle viipymättä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen jatkuvan eturistiriidattomuuden selvittämiseksi.”;

c) Lisätään 11 kohtaan virke seuraavasti:

”Toimitusjohtajan vastuulla on ilmoittaa johtokunnalle kaikista tietoonsa tulevista rikkomisista ja ehdottaa aiheellisia toimia.”;

d) Korvataan 12 kohdan toisen alakohdan toinen virke seuraavasti:

”EU:n takauksen käytön hyväksymistä koskevien päätösten on oltava julkisia ja helposti saatavilla ja niiden on sisällettävä päätöksen perustelut, joissa kiinnitetään erityistä huomiota täydentävyyssuhteiden noudattamiseen. Julkistettu päätös ei saa sisältää kaupallisesti arkaluonteisia tietoja. Päätöstä tehdessään investointikomitean on nojaututtava EIP:n toimittamiin asiakirjoihin.”;

5) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 2 kohtaan h ja i alakohta seuraavasti:

”h) maatalous, kalastus ja vesiviljely;

- i) muut EIP:n tuen piiriin kuuluvat toimialat ja palvelut komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/99/EU⁵ liitteessä I luetelluilla heikommin kehittyneillä alueilla ja sen liitteessä II luetelluilla siirtymäalueilla.”;
- b) Lisätään 2 kohtaan alakohta seuraavasti:
- ”EIP:n tavoitteena on, että vähintään 40 prosentilla ESIR-rahaston infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan rahoituksesta tuetaan hankkeita, joilla edistetään COP21-kokouksen sitoumusten mukaisia ilmastotoimia. Johtokunnan on annettava yksityiskohtaiset ohjeet tätä varten.”;
- c) Korvataan 3 kohta seuraavasti:
- ”3. Investointikausi, jonka aikana EU:n takaus voidaan myöntää tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien rahoitus- ja investointitoimien tukemiseksi, kestää:
- a) 31 päivään joulukuuta 2020 sellaisten EIP:n toimien osalta, joita koskeva EIP:n ja edunsaajan tai rahoituksen välittäjän välinen sopimus on allekirjoitettu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022;
- b) 31 päivään joulukuuta 2020 sellaisten EIR:n toimien osalta, joita koskeva EIR:n ja rahoituksen välittäjän välinen sopimus on allekirjoitettu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.”;
- d) Poistetaan 4 kohta;
- 6) Korvataan 10 artiklan 2 kohdan a alakohta seuraavasti:
- ”a) EIP:n lainat, takaukset, vastatakaukset, pääomamarkkinainstrumentit, muut rahoituksen tai erillistakauksen muodot, myös huonommassa etuoikeusasemassa oleva vieraan pääoman ehtoinen rahoitus, sekä oman pääoman ehtoiset tai luonteiset sijoitukset, myös kansallisten kehityspankkien tai -laitosten, investointijärjestelyjen tai rahastojen hyväksi.”;
- 7) Muutetaan 11 artikla seuraavasti:
- a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:
- ”1. EU:n takaus ei saa minään ajankohtana ylittää 26 000 000 000 euroa, josta tietty osa voidaan osoittaa EIP:n EIR:lle 3 kohdan mukaisesti myöntämää rahoitusta tai myöntämiä takauksia varten. EU:n takauksen nojalla unionin yleisestä talousarviosta suoritettavien maksujen yhteenlaskettu nettomäärä saa olla korkeintaan 26 000 000 000 euroa ja korkeintaan 16 000 000 000 euroa ennen 6 päivää heinäkuuta 2018.”;
- b) Korvataan 3 kohta seuraavasti:
- ”3. Kun EIP antaa rahoitusta tai takauksia EIR:lle EIP:n rahoitus- ja investointitoimien toteuttamiseksi, EU:n takaus on täysimääräinen takaus, joka kattaa tällaisen rahoituksen tai tällaiset takaukset sillä edellytyksellä, että EIP antaa vähintään 4 000 000 000 euroa rahoitusta tai takauksia ilman EU:n takausta, enintään alkuperäisen 6 500 000 000 euron rajan puitteissa.

⁵ Komission täytäntöönpanopäätös 2014/99/EU, annettu 18 päivänä helmikuuta 2014, Euroopan aluekehitysrahaston ja Euroopan sosiaalirahaston rahoitukseen oikeutettujen alueiden luettelon laatimisesta sekä koheesiorahaston rahoitukseen oikeutettujen jäsenvaltioiden luettelon laatimisesta kaudelle 2014–2020, EUVL L 50, 20.2.2014, s. 22.

Johtokunta voi tarvittaessa mukauttaa kyseistä rajaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan säännösten soveltamista.”;

c) Korvataan 6 kohdan a ja b alakohta seuraavasti:

”a) edellä 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut vieraan pääoman ehtoiset välineet: pääoma ja korot ja kaikki määrät, jotka on rahoitustoimien ehtojen mukaisesti maksettava EIP:lle mutta joita se ei ole saanut, maksukyvyttömyystapahtumaan saakka; tappiot, jotka johtuvat muiden valuuttojen kuin euron kurssivaihteluista markkinoilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet pitkän aikavälin suojaamiseen; huonommassa etuoikeusasemassa oleva vieraan pääoman ehtoinen rahoitus: lykkäys, vähentäminen tai vaadittu myyminen katsotaan maksukyvyttömyystapahtumaksi;

b) edellä 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut oman pääoman ehtoiset tai luonteiset sijoitukset: investoidut määrät ja niiden rahoituskulut sekä muiden valuuttojen kuin euron kurssivaihteluista aiheutuvat tappiot;”;

8) Muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja takuurahastoon maksettavia varoja käytetään EU:n yhteenlaskettuja takausvelvoitteita vastaavan asianmukaisen määrän, jäljempänä ’tavoitesumma’, kerryttämiseen. Tavoitesumma on 35 prosenttia unionin yhteenlasketuista takausvelvoitteista.”;

(b) Korvataan 7 kohta seuraavasti:

”7. Jos takuurahaston varojen määrä vähenee 1 päivän heinäkuuta 2018 jälkeen EU:n takaukseen vetoamisten seurauksena alle 50 prosenttiin tavoitesummasta tai se voi komission suorittaman riskinarvioinnin perusteella laskea vuoden kuluessa alle kyseisen tason, komissio antaa kertomuksen poikkeuksellisista toimenpiteistä, joita voidaan tarvita takuurahaston täydentämiseksi.”;

c) Korvataan 8, 9 ja 10 kohta seuraavasti:

”8. Sen jälkeen kun EU:n takaukseen on vedottu, sellaiset 2 kohdan b ja d alakohdassa tarkoitetut takuurahastoon maksettavat varat, jotka suoritetaan yli tavoitesumman, käytetään 9 artiklassa säädetyn investointikauden kuluessa EU:n takauksen palauttamiseen sen alkuperäiseen määrään.

9. Edellä 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut takuurahastoon maksettavat varat käytetään EU:n takauksen palauttamiseen sen alkuperäiseen määrään.

10. Jos EU:n takaus palautetaan täysin 26 000 000 000 euron määrään, takuurahaston mahdollinen tavoitesumman yli menevä määrä maksetaan unionin yleiseen talousarvioon asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuina sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina kaikissa budjettikohdissa, joista on mahdollisesti uudelleenkohdennettu määrärahoja takuurahastoon.”;

9) Muutetaan 14 artikla seuraavasti:

a) Muutetaan 1 kohta seuraavasti:

i) Korvataan ensimmäisen alakohdan toinen virke seuraavasti:

”Tähän sisältyy kohdennettua tukea hankerakenteiden suunnittelussa tarvittavan teknisen avun hyödyntämisessä,

innovatiivisten rahoitusvälineiden käytössä sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien hyödyntämisessä ottaen huomioon niiden jäsenvaltioiden erityispiirteet ja tarpeet, joiden rahoitusmarkkinat ovat heikommin kehittyneet.”;

ii) Lisätään toiseen alakohtaan virke seuraavasti:

”Sen on myös tuettava ilmastotoimia ja kiertotaloutta koskevien hankkeiden tai niiden osien valmistelua, erityisesti COP21-kokouksen yhteydessä, digitaalialan hankkeiden valmistelua sekä 5 artiklan 1 kohdan viidennessä alakohdassa tarkoitettujen hankkeiden valmistelua.”;

b) Muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) Korvataan c alakohta seuraavasti:

”c) paikallisen tietämyksen lisääminen ESIR-rahaston tuen edistämiseksi koko unionissa ja liitteessä II olevassa 8 jaksossa tarkoitetun ESIR-rahaston alakohtaista ja maantieteellistä monipuolistamista koskevan tavoitteen edistäminen mahdollisuuksien mukaan tukemalla EIP:tä hankkeiden kehittämisessä.”;

ii) Korvataan e alakohta seuraavasti:

”e) investointijärjestelyjen perustamista koskevan ennakoivan tuen tarjoaminen.”;

iii) Lisätään f alakohta seuraavasti:

”f) muista unionin rahoituslähteistä (kuten Euroopan rakenne- ja investointirahastot, Horisontti 2020 -puiteohjelma ja Verkkojen Eurooppa -väline) saatavan rahoituksen yhdistämistä ESIR-rahaston kanssa koskevan neuvonnan tarjoaminen.”;

(c) Korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi ja neuvonnan tarjoamisen helpottamiseksi paikallisella tasolla investointineuvontakeskus pyrkii hyödyntämään EIP:n, komission, kansallisten kehityspankkien tai -laitosten ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen hallintoviranomaisten asiantuntemusta.”;

(d) Korvataan 6 kohdan toinen virke seuraavasti:

”Yhtäältä investointineuvontakeskuksen ja toisaalta kansallisen kehityspankin tai -laitoksen, kansainvälisen rahoituslaitoksen taikka sellaisen laitoksen tai hallintoviranomaisen, myös kansallisena neuvonantajana toimivan, jolla on investointineuvontakeskuksen toiminnan kannalta olennaista asiantuntemusta, välinen yhteistyö voidaan toteuttaa sopimusperusteisena kumppanuutena.”;

10) Muutetaan 18 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 6 kohta seuraavasti:

”6. Komissio antaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018 ja 30 päivänä kesäkuuta 2020 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, joka sisältää riippumattoman arvioinnin tämän asetuksen soveltamisesta.”;

b) Poistetaan 7 ja 8 kohta.;

11) Lisätään 19 artiklaan kohta seuraavasti:

”EIP ja EIR tiedottavat tai velvoittavat rahoituksen välittäjät tiedottamaan lopullisille edunsaajille, myös pk-yrityksille, ESIR-rahaston mukaisen tuen olemassaolosta.”;

12) Korvataan 22 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. EIP, EIR ja mitkään rahoituksen välittäjät eivät tue tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa rahoitus- ja investointitoimissaan minkäänlaisia laittomassa tarkoituksessa toteutettuja toimia, kuten rahanpesua, terrorismin rahoitusta, järjestäytynyttä rikollisuutta, veropetoksia ja verovilppiä, lahjontaa ja unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavia petoksia.

EIP ja EIR eivät enenkään osallistu mihinkään rahoitus- tai investointitoimeen, joka toteutetaan sellaisella oikeudenkäyttöalueella sijaitsevan välineen kautta, joka ei tee yhteistyötä unionin kanssa avoimuutta ja tietojen vaihtoa koskevien kansainvälisesti sovittujen veronormien soveltamisessa.

EIP ja EIR eivät käytä tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa rahoitus- ja investointitoimissaan veronkiertorakenteita, enenkään aggressiivisia verosuunnittelujärjestelmiä, tai käytäntöjä, jotka eivät ole EU:n verotusalan hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisia, sellaisina kuin ne on vahvistettu unionin lainsäädännössä, mukaan lukien komission suositukset ja tiedonannot.

Komissio antaa tarvittaessa yksityiskohtaisia ohjeita.”;

13) Korvataan 23 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke seuraavasti:

”Siirretään komissiolle 4 päivästä heinäkuuta 2015 viiden vuoden ajaksi 7 artiklan 13 ja 14 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä.”;

14) Muutetaan liite II tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Muutetaan asetus (EU) N:o 1316/2013 seuraavasti:

1) Korvataan 5 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Verkkojen Eurooppa -välineen täytäntöönpanon rahoituspuitteiksi vuosina 2014–2020 vahvistetaan 29 992 259 000 euroa käypinä hintoina. Määrä jakautuu seuraavasti:

a) liikenneala: 23 895 582 000 euroa, josta 11 305 500 000 euroa on siirrettävä koheesiorahastosta käytettäväksi tämän asetuksen mukaisesti ainoastaan niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat oikeutettuja koheesiorahaston rahoitukseen;

b) televiestintäala: 1 091 602 000 euroa;

c) energia-ala: 5 005 075 000 euroa.

Nämä määrät eivät rajoita neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1311/2013(*) säädetyin joustomekanismin soveltamista.

(*) Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014-2020 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).”.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)
- 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4. Tavoitteet
- 1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
- 1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenveto arvioituista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa*
 - 3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen osallistuminen rahoitukseen*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTO ASETUKSEKSI asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)⁶

Toimintalohko: Talous- ja rahoitusasiat

Toiminnot toimintoperusteisessa budjetointijärjestelmässä: Rahoitustoiminnot ja -välineet

Yksityiskohtainen selvitys toimintoperusteisen budjetointijärjestelmän mukaisista toiminnoista on 3.2 kohdassa.

Toimintalohko: Liikenne ja liikkuminen

Toimintalohko: Viestintäverkot, sisällöt ja teknologia

Toimintalohko: Energia

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen**⁷.

X Ehdotus/aloite liittyy **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy **toimeen, joka on suunnattu uudelleen**.

1.4. Tavoitteet

1.4.1. *Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee*

Kasvua edistävien investointien tukeminen unionin talousarvion painopisteiden mukaisesti erityisesti seuraavilla aloilla:

1) Strateginen infrastruktuuri (EU:n politiikan mukaiset digitaali- ja energia-alan investoinnit)

2) Liikenneinfrastruktuuri teollisissa keskuksissa, koulutus, tutkimus ja innovointi

3) Työllisyyttä lisäävät investoinnit, etenkin pk-yrityksille suunnattu rahoitus ja nuorten työllistämiseksi toteutettavat toimet

1.4.2. *Erityistavoite (erityistavoitteet) sekä toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä*

Erityistavoite nro 1

⁶

ABM: toimintoperusteinen johtaminen; ABB: toimintoperusteinen budjetointi.

⁷

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Euroopan investointipankin (EIP) rahoitus- ja investointitoimien määrän ja volyymin kasvattaminen painopistealoilla

Erityistavoite nro 2

Euroopan investointirahaston (EIR) pienille ja keskisuurille yrityksille tarjoaman rahoituksen määrän lisääminen

Toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä

ECFIN: Rahoitustoiminnot ja -välineet

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Euroopan investointipankki ja Euroopan investointirahasto voivat aloitteen ansiosta toteuttaa 1.4.1 kohdassa mainituilla aloilla rahoitus- ja investointitoimia, jotka edellyttävät suurempaa rahoitusvolyyymia, ja jotka EIP:n tapauksessa kohdistuvat sellaisiin hankkeisiin, joihin liittyy keskimääräistä suurempi riski mutta jotka ovat tästä huolimatta taloudellisesti kannattavia.

Tarkoituksena on antaa EIP:lle EU:n takaus ja luoda näin kerrannaisvaikutus, jonka ansiosta yhtä EU:n takauksena annettua euroa kohti saadaan noin 15 euron arvosta hankeinvestointeja.

Näin ollen aloitteen avulla pitäisi olla mahdollista saada käyttöön hankerahoitusta vähintään 500 miljardia euroa nykyisen monivuotisen rahoituskehiksen loppuun asti. Tällä rahoituksella pyritään kasvattamaan investointien kokonaismäärää unionissa ja näin lisäämään potentiaalista ja tosiasiallista kasvua ja parantamaan työllisyyttä.

1.4.4. Tulos- ja vaikutusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen toteuttamista seurataan

Tavoitteena on lisätä investointeja 1.4.1 kohdassa luetelluilla strategisilla aloilla.

Tavoitteen saavuttamisen arvioinnissa käytetään seuraavia indikaattoreita:

- aloitteesta EIP:n/EIR:n rahoitusta saaneiden hankkeiden/pk-yritysten lukumäärä
- saavutettu keskimääräinen kerrannaisvaikutus. EU:n takauksen odotettu kerrannaisvaikutus on noin 15 mitattuna liiketoimiin sovellettavien ehtojen mukaisesti aloitteesta tuettuihin hankkeisiin tehtyjen kokonaisinvestointien perusteella.
- aloitteesta tuettuja hankkeita varten käyttöön saadun rahoituksen kumulatiivinen määrä.

Tuloksia seurataan EIP:n raportoinnin ja markkinatutkimusten perusteella.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

[...]

[...]

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo

Sen jälkeen, kun Euroopan investointiohjelma esitettiin marraskuussa 2014⁸, edellytykset investointien lisäämiselle ovat parantuneet, ja luottamus EU:n talouteen ja kasvuun on palaamassa. Unionin talouden lievä elpyminen jatkuu nyt neljättä vuotta, ja BKT kasvoi 2 prosenttia vuonna 2015. Investointiohjelman mukaisesti aloitetut kattavat toimet ovat jo tuottamassa konkreettisia tuloksia huolimatta siitä, että suurten investointihankkeiden makrotaloudelliset vaikutukset eivät näy välittömästi. Investointien odotetaan piristävän vähitellen vuosina 2016 ja 2017, mutta ne eivät vielä yllä pitkän aikavälin kestävään tasoon.

Tämä positiivinen muutosvauhti olisi säilytettävä ja toimia jatkettava, jotta investoinnit voidaan palauttaa pitkän aikavälin kestävään trendikasvuun. Investointiohjelman mekanismit toimivat ja niitä olisi vahvistettava, jotta yksityiset investoinnit jatkuvat Euroopan tulevaisuuden kannalta tärkeillä aloilla ja niillä osalualueilla, joilla esiintyy edelleen markkinoiden toimintahäiriöitä tai optimaalista heikompia investointitilanteita.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

ESIR-rahaston ensimmäinen täytäntöönpanovuosi on osoittanut alkuperäisen suunnitelman toimivuuden. ESIR-rahasto, jonka EIP-ryhmä perusti ja jota se rahoittaa osittain, etenee vakaasti kohti tavoitettaan, joka on vähintään 315 miljardin euron lisäinvestoinnit reaalityaloudessa vuoden 2018 puoliväliin mennessä. Markkinoiden vastaanottokyky on ollut erityisen nopea pk-yrityksissä, jossa ESIR-rahaston toteuttamisvauhti on ylittänyt kaikki odotukset. Heinäkuussa 2016 pk-yrityksikkunaa korotettiin 500 miljoonalla eurolla asetuksen (EU) 2015/1017 mukaisissa nykyisissä puitteissa.

Eurooppa-neuvosto totesi 28. kesäkuuta 2016, että ”Euroopan investointiohjelma, erityisesti Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR), on jo tuottanut konkreettisia tuloksia ja on merkittävä toimi, jonka avulla saadaan liikkeelle yksityisiä investointeja hyödyntäen samalla järkevästi niukkoja budjettivaroja”.

1.5.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Aloite on kaikilta osin yhdenmukainen nykyisten otsakkeeseen 1 a kuuluvien ohjelmien kanssa, etenkin Verkkojen Eurooppa -välineen, Horisontti 2020 -ohjelman ja COSME-ohjelman kanssa. Synergia Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) kanssa on myös selvää; helmikuussa 2016 laadittiin esite ERI- ja ESIR-rahastojen täydentävyydestä. Lisäksi yhtä aikaa tämän ehdotuksen kanssa on ehdotettu rakennerahastoja koskevista yhteisistä säännöksistä annettujen asetusten muuttamista, jotta voidaan helpottaa ESIR-rahaston ja ERI-rahaston yhdistämistä.

Aloitteessa hyödynnetään synergiaa, joka perustuu komissiolla rahoitusvarojen hallinnoinnista olevan asiantuntemuksen ja EU:n ja EIP:n yhteisistä rahoitusvälineistä saadun kokemuksen hyödyntämiseen.

⁸

COM(2014) 903 final.

1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto on rajattu**.
- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)⁹

- X **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä
- X yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja
- ☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa
- ☐ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty
- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☐ varainhoitoasetuksen 208 ja 209 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, huomautuksille varatussa kohdassa olisi annettava lisätietoja.*

Huomautukset:

Komissio hallinnoi takuurahastoa suoraan.

⁹

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset

Asetuksen (EU) 2015/1017 10 artiklan mukaan EIP laatii, tarvittaessa yhteistyössä EIR:n kanssa, komissiolle puolivuositain kertomuksen rahoitus- ja investointitoimistaan. Lisäksi EIP laatii, tarvittaessa yhteistyössä EIR:n kanssa, Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen rahoitus- ja investointitoimistaan. Komissio toimittaa viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 31 päivänä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle vuosikertomuksen takurahaston tilanteesta ja hoidosta edellisenä varainhoitovuotena.

Asetuksen 12 artiklan mukaan EIP arvioi Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR-rahasto) toimintaa ja toimittaa arviointinsa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle. Lisäksi komissio arvioi EU:n takauksen käyttöä ja takurahaston toimintaa ja toimittaa arviointinsa Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018 ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein laaditaan kattava kertomus ESIR-rahaston toiminnasta sekä kattava kertomus EU:n takauksen käytöstä ja takurahaston toiminnasta.

2.2. Komissio antaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018 ja 30 päivänä kesäkuuta 2020 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, joka sisältää riippumattoman arvioinnin tämän asetuksen soveltamisesta. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Todetut riskit

EU:n takauksella katettuihin EIP:n rahoitus- ja investointitoimiin liittyy merkittävä rahoitusriski. On olemassa konkreettinen mahdollisuus siitä, että takaukseen vedotaan. Tästä huolimatta on arvioitu, että unionin talousarviota voidaan suojata takurahastolla riittävästi. Lisäksi hankkeisiin saattaa liittyä toteuttamisviiveitä ja kustannusten ylityksiä.

Varovaisiinkin oletuksiin perustuva aloitteen kustannustehokkuus saattaa kärsiä siitä, etteivät välineet leviä markkinoilla riittävästi tai että olosuhteet markkinoilla muuttuvat ajan myötä, mikä vähentää oletettua kerrannaisvaikutusta.

Asetuksen (EU) 2015/1017 8 artiklan 4 kohdan mukaan takurahaston varat sijoitetaan. Näihin sijoituksiin liittyy sijoitusriski (esimerkiksi markkinariski tai luottoriski) ja jonkin suuruinen operatiivinen riski.

2.2.2. Tiedot käyttöön otetusta sisäisen valvonnan järjestelmästä.

ESIR-rahaston toimintaa ohjaa johtokunta, joka määrittää ESIR-rahaston strategiset suuntaviivat, toimintapolitiikan ja -menettelyt, säännöt, joita sovelletaan investointijärjestelyjen ja kansallisten kehityspankkien tai -laitosten kanssa toteutettaviin toimiin, sekä ESIR-rahaston riskiprofiilin.

Päätökset ESIR-tuen käyttämisestä infrastruktuurihankkeisiin ja mid-cap-yritysten toteuttamiin laajempiin hankkeisiin tehdään investointikomiteassa. Investointikomitea koostuu riippumattomista asiantuntijoista, joilla on investointihankkeisiin liittyvää tietämystä ja kokemusta. Investointikomitea on vastuussa johtokunnalle, joka valvoo ESIR-rahaston tavoitteiden saavuttamista.

Lisäksi ESIR-rahastolla on toimitusjohtaja, joka vastaa sen päivittäisen toiminnan johtamisesta ja investointikomitean kokousten valmistelusta. Toimitusjohtaja on suoraan vastuussa johtokunnalle ja raportoi sille ESIR-rahaston toiminnasta neljännesvuosittain. EIP:n pääjohtaja nimitti toimitusjohtajan Euroopan parlamentin hyväksyttyä johtokunnan valitseman ehdokkaan.

Komissio hallinnoi takuurahaston varoja asetuksen ja voimassa olevien sisäisten sääntöjensä ja menettelyjensä mukaisesti.

2.3. Toimenpiteet unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi ja torjumiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet

Asetuksen (EU) 2015/1017 21 artiklassa annetaan selventävät säännökset Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) valtuuksista tehdä tästä aloitteesta tuettuja toimia koskevia tarkastuksia. EIP on valtuustonsa 27 päivänä heinäkuuta 2004 hyväksymän, OLAFin kanssa tehtävää yhteistyötä koskevan päätöksen mukaisesti ottanut käyttöön erityisiä sääntöjä OLAFin kanssa tehtävästä yhteistyöstä tapauksissa, joissa on mahdollisesti kyse petoksista, lahjonnasta tai muusta yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavasta laittomasta toiminnasta.

Näiden säännösten lisäksi sovelletaan EIP:n sääntöjä ja menettelyjä. Viimeksi mainittuihin kuuluvat etenkin EIP:n hallituksen maaliskuussa 2013 hyväksymät sisäiset tutkintamenettelyt. Lisäksi EIP hyväksyi syyskuussa 2013 toimintapolitiikan kielletyn toiminnan ehkäisemiseksi ja estämiseksi pankin omissa toiminnoissa (EIP:n petostentorjuntamenettely).

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

3.2. Arviodut vaikutukset menoihin

Ehdotuksella ei lisätä vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 1 a ohjelmoituja kokonaismenoja, sillä Verkkojen Eurooppa -välineen määrärahoja vähennetään EU:n talousarviosta Euroopan strategisten investointien rahastoon maksettavan rahoitusosuuden rahoittamiseksi.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Euroopan strategisten investointien rahaston rahoituslähteet	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
VERKKOJEN EUROOPPA -VÄLINE, josta	73,908	-	31,277	106,879	287,936	500,000
06 02 01 05 – Liikenteen infrastruktuurihankkeiden yksityisiin investointeihin paremmin kannustavan ympäristön luominen					155,000	155,000
32 02 01 04 – Suotuisamman ympäristön luominen energiahankkeisiin kohdistuville yksityisille investoinneille	73,908	-	31,277	106,879	132,936	345,000
kohdentamaton liikkumavara				60,000	90,000	150,000
ESIR-TAKUURAHASTON RAHOITTAMISEEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSLÄHTEET YHTEENSÄ	73,908	-	31,277	166,879	377,936	650,000

Jotta poistettaisiin kunakin varainhoitovuonna rahoituslähteiden ja suunniteltujen maksusitoumusten välillä oleva ero, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen N:o 2015/1017 (ESIR) liittyvässä rahoitus selvityksessä esitettyä maksusitoumusten erääntymistä on muutettava seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

ESIR-rahaston maksusitoumusten erääntymisaikataulun muuttaminen	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
Nykyinen maksusitoumusten erääntymisaikataulu – 01 04 05	1350,000	2030,000	2641,000	1979,000			8000,000
Muutos		73,908	-	-73,908			000,000
Tarkistettu maksusitoumusten erääntymisaikataulu – 01 04 05	1350,000	2 103,908	2 641,000	1 905,092			8000,000

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	1 A	Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky
---	-----	--

PO: ECFIN			2017	2018	2019	2020	2021	YHTEENS Ä
• Toimintamäärärahat								
01 04 05	Sitoumukset	(1)		105,185	166,879	377,936		650,000
	Maksut	(2)			150,000	250,000	250,000	650,000
01 04 07	Sitoumukset	(1)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Maksut	(2)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.

Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ¹⁰								
Budjettikohdan numero		(3)						
ECFIN PO:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1		105,185	166,879	377,936		650,000
	Maksut	=2			150,000	250,000	250,000	650,000
• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)		105,185	166,879	377,936		650,000
	Maksut	(5)			150,000	250,000	250,000	650,000
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)						
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEeseen 1 A kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+ 6		105,185	166,879	377,936		650,000
	Maksut	=5+ 6			150,000	250,000	250,000	650,000

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	5	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

¹⁰ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

	2019	2020	YHTEENSÄ
PO: ECFIN			
• Henkilöresurssit			
• Muut hallintomenot			
PO ECFIN YHTEENSÄ			

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)			
--	---	--	--	--

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2017	2018	2019	2020	2021	YHTEEN SÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset		105,185	166,879	377,936		650,000
	Maksut			150,000	250,000	250,000	650,000

3.2.2. Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset ↓			2018		2019		2020		YHTEENSÄ	
	Tyyppi i ¹¹	Keski määr. kustan nukset	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäär ä yhteensä	Kustannuk set yhteensä
ERITYISTAVOITTEET										
NRO 1: EIP:N RAHOITUS- JA INVESTOINTITOIMIEN MÄÄRÄN JA VOLYYMIN LISÄÄMINEN ENSISIJAISILLA ALOILLA										
JA NRO 2: EIR:N PIENILLE JA KESKISUURILLE YRITYKSILLE TARJOAMAN RAHOITUKSEN MÄÄRÄN LISÄÄMINEN										
				105,185		166,879		377,936		650,000

¹¹

Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

3.2.3. *Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin*

3.2.3.1. Yhteenveto

- X Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja enempää kuin mitä sisältyi jo asetukseen (EU) 2015/1017 liittyvään rahoitus selvitykseen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- X Ehdotus/aloite ei edellytä enempää henkilöresursseja kuin mitä sisältyi jo asetukseen (EU) 2015/1017 liittyvään rahoitus selvitykseen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa*

- X Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen mukainen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää monivuotisen rahoituskehityksen asianomaisen otsakkeen rahoitus suunnitelman muuttamista.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamista.

3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen osallistuminen rahoitukseen*

- X Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☐ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☒ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☒ vaikutukset sekalaisiin tuloihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ¹²				
		2019	2020	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti 6 6 0 – Muut maksut ja palautukset		200,000	250,000			

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa:

01 04 05 ESIR-takuurahaston rahoittaminen. Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä.

Korvaus EU:n takauksesta EIP:n kanssa allekirjoitetun ESIR-sopimuksen mukaisesti.

¹²

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 25 prosentin osuus.